

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – ДП ГАБРОВО
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ГАБРОВО”

гр. Габрово 5300, ул. ”Минзухар“ № 1, тел. 066/808826, факс 066/805643 e-mail: gabrovo@scdp.bg

ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ И МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ И/ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ОЧАКВАНИТЕ НЕГАТИВНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

1. Обща информация

Териториално поделение „Държавно горско стопанство Габрово” носи името на град Габрово – най-големият населен пункт в района. Горите на стопанството се намират в южната част на Габровска област и граничат: на север с ДГС „Севлиево” и „ДГС Плачковци”, на изток с „ДГС Плачковци”, на юг с „ДГС Казанлък” и на запад с „ДЛС Росица”.

Районът на стопанството е разположен върху територията на община гр. Габрово, която включва землищата на: гр. Габрово, кварталите: Палаузово, Етъра, Априлово, Чарково, Смирненски, Гачевци и селата: Яворец, Здравковец, Кози рог, Гръблевци, Мичковци, Лесичарка, Донино, Копчелии, Кметовци, Боженци, Жълтеш, Борики, Балани, Топлеш, Дебел дял, Гарван, Враниловци, Гъбене, Драгановци, Армени, Златевци и Поповци. Те са главните населени места в района, като около тях се намират множество по-малки села и махали.

Територията на стопанството се пресича от първокласните пътища В. Търново – Габрово – Стара Загора и второкласните Габрово – Севлиево и Габрово – Трявна. Със ж.п. линия Габрово се свързва с В. Търново и Горна Оряховица, а през с. Царева ливада със ж.п. гарите: Трявна, Плачковци, Ветрен, Казанлък и Стара Загора.

Асфалтови шосета свързват населените места в района, както и до местността „Узана”, и по тях става извозът на добитата дървесина.

Горскостопанската дейност се улеснява и от добре развитите съобщителни връзки, като всички населени места разполагат с мобилни телефони, и съответното покритие.

В административно отношение ТП „ДГС Габрово” е поделение на Северноцентрално Държавно Предприятие със седалище в гр. Габрово и е разположено в териториалният обхват за контрол на Регионална дирекция по горите гр. Велико Търново.

Габрово е типичен индустриален център. В града са развити лекото машиностроене, текстилната, трикотажната, кожарската и обувната промишленост. Въпреки значителния спад в обема на произвежданата в тези отрасли продукция, спрямо 1990 година, те заемат значителен дял от общото производство на общината. Наред с тях се развиха и нови производства, като: козметични продукти, шоколадови изделия, пластмасови изделия, високотехнологични производства и други.

Машиностроенето е водещ подотрасъл на промишлеността в общината, което се дължи на традициите, на съществуващата материално-техническа база, наличието на технически университет и квалифицирана работна ръка.

Най-голям дял в промишлеността заема производството на текстил и трикотаж. В община Габрово се произвеждат памучни и вълнени платове, бельо и трикотажни изделия, работно облекло, шивашки изделия за бита и други.

Кожарската и обувната промишленост са сред традиционните отрасли на Габровската община. Те отбелязват спад поради значително намаляване на продукцията на предприятията за обработка на кожи, най-вече поради липса на местни суровини, внос на нискокачествени кожени изделия и други. Наред с фирмите с дългогодишна история за обработка на кожи и производство на обувки, се създадоха нови фирми, които се ориентираха към галантерийно производство – дамски и мъжки чанти, колани, портфейли и други.

Производството на изделия от пластмаси бележи ръст тъй като е сравнително ново. В Габрово се намира един от най-големите заводи за пластмасови изделия “Капитан дядо Никола” АД – Габрово, закупен от чужд инвеститор. Наред с него, преработката на пластмаси и производството на каучукови изделия е основна дейност на още над 50 фирми в общината.

Особена роля играят и сравнително новите за общината производства на козметични продукти, миещи средства, санитарно-хигиенни продукти и препарати и други.

Хранително-вкусовата промишленост се характеризира със значителен спад, но се отбелязва и трайна тенденция на задържане и постепенно увеличение. В общината се произвеждат и шоколадови, млечни, тестени изделия, подправки, сосове и други. Наличието на Технически университет и висококвалифицирани кадри, както и на традиции в развойната дейност е в основата на развитие на високотехнологични дейности и производства. Създаденият от тях обем не е толкова значителен, но непрекъснато нараства.

Трябва да се отбележи, че след 1990 година се създадоха и доста фирми, които се занимават с проектиране, производство и продажба на мебели, предимно от масивна дървесина. Предлагат се мебели за обзавеждане на кухни, столови, трапезарии, стаи, холове, хотели, ресторанти и други.

Туризмът е важен приоритет за общината, тъй като има добри условия за развитието му.

През Габровската община минава пътна артерия, която представлява един от най-оживените международни пътища през България. Това е пътя от Русе, през В. Търново – Габрово – Шипка – Казанлък – Стара Загора – Пловдив.

В последните години бяха изградени частни крайпътни ресторанти, мотели и паркинги, много удобни за преминаващите пътници.

Районът е подходящ за развитие на планинският зимен и летен туризъм, културно-познавателния, спортния (планински велотуризм, алпинизъм и спортно ориентиране), рекреативния, селския туризъм и хоби туризма.

В последните години са открити и много частни хотели. Легловата база е добра. На територията на стопанството се намират много интересни забележителности, както от природно естество, така и културно-исторически: ПП „Българка”, ИАР „Шипка – Бузлуджа”, ЕМО „Етъра”, защитените местности: „Соколски манастир”, „Боженци”, „Люляците”, природните забележителности: „Езеро Биляковец”, „Бостанчетата” и други.

Територията на ТП „ДГС Габрово” е разположена върху част от северните склонове на Средна Стара планина и Средния Предбалкан. Обхваща горната част от водосборния басейн на река Янтра и водосборните басейни на следните по-малки реки: Гъбенска и Лопушница – притоци на р. Росица и р. Андък – приток на р. Дряновска.

Хидроложката мрежа в района на стопанството е част от водосбора на р. Янтра. Източници на почвена влага за насажденията от територията на стопанството са падналите валежи. Неравномерното им разпределение през годината се отразява на дебита на водните течения, който силно се колебае през различните сезони.

Изворите на река Янтра се намират под връх Атово падало. Тя започва като пълноводен дол и приема множество също пълноводни долове и малки реки: Бяла река, Потока, Еловица, Стражка река, Маторски дол, Жълтешка река и други. При гр. Габрово в нея се влива най-големият и приток в района на стопанството – река Паничарка, която извира под връх Мечкова чука и събира водите на доловете и реките в югозападната част на стопанството – Левичарка, Топлешка, Зеленишка и Козя. На река Паничарка е изграден язовир „Христо Смирненски“, в който се прехвърлят водите на по-големите реки от югоизточната част на стопанството. Северно от град Габрово река Янтра приема няколко по-малки долове и с дълбока клисура пресича северната част на стопанството.

Река Андък е приток на река Дряновска. Извира над село Боженци, приема водите на множество малки долове като: Трапа, Харачерски, Полянките и други. В скалите над Дряновския манастир се влива през тесен процеп в река Дряновска.

Река Гъбенска извира над село Дебел дял, тече в северозападна посока, събира водите на доловете в тази част на стопанството, и извън територията му се влива в река Росица.

Река Лопушница протича в средната част на стопанството в северозападна посока. Доловете, чийто води приема са силно врязани и със стръмни брегове, но леглото и е с малък наклон. При село Яворец приема най-големият си приток – река Лъкавица, която води началото си от района на ДГС „Плачковци“ и тече в северозападна посока. Река Лопушница се влива също в река Росица, извън територията на стопанството.

При продължителни засушавания дебитът на р. Янтра силно намалява. Най-голямо е пълноводието и през зимата и пролетта, а най-малко през месеците август и септември. Дебитът на останалите реки е силно променлив.

Освен от тези реки територията на стопанството се прорязва от множество малки и големи долове с непостоянни водни течения и тесни стръмни легла.

В планинската част от територията на стопанството има повече и с по-постоянен дебит извори. В хълмистата част те са с непостоянен дебит и голяма част от тях пресъхват през лятото.

Подпочвените води са малко и се срещат само в крайречните тераси.

В най-общ вид районът на стопанството представлява неправилна многоъгълна фигура, която в посока изток – запад е 25 км и север – юг – 26 км.

Релефът на стопанството е разнообразен – от подчертано планински в южната част до хълмисто-предпланински в северната.

Главното вододелно било, по което върви южната граница на стопанството започва на запад от връх „Мезева локва“ (1 318 м.н.в.), извира се дъговидно на югоизток, преминава през върховете Черни връх (1 360 м.н.в.), Малуша (1 342 м.н.в.), Столетов (1 329 м.н.в.), Бузлуджа (1 440 м.н.в.), Атово падало (1 495 м.н.в.) и завършва до връх Бедек (1 488 м.н.в.). От него в северна посока се отделят няколко главни била:

Армазов рът, Цволака, Дуалеца, Брусове, Курвина могила и Бедек – Мъхченица, които се разклоняват на множество второстепенни и по-малки била.

Централното Старопланинско било се издига високо над долината на р. Янтра и нейните притоци. Водните течения са се вдълбали и са допринесли за образуването на стръмни и много стръмни склонове в южната част на стопанството. На север билата

постепенно се разклоняват, заоблят и понижават, като разклоненията имат различна посока, но преобладават ориентираните изток – запад.

Най-високата точка на стопанството е под връх Бедек – 1 455 м.н.в. (отд. № 177), а най-ниската – при излизането на р. Лопушница от района на стопанството – 200 м.н.в. (отд. № 355).

Голямата разлика в надморските височини и разнообразният релеф определят от своя страна разнообразието в почвите и растежните условия. В типологично отношение това се изразява в разпределението площта на стопанството в два лесорастителни пояса и четири подпояса.

Земите от горските територии са добре облесени и открити ерозионни процеси от масов характер липсват. Въпреки това предимно в района на сивите горски почви и по-ограничено в района на кафявите горски почви, се наблюдават ерозионни процеси, под формата на площна, повърхностна ерозия, характерна с постепенното отнасяне на хумусно-акумулативния хоризонт. Площната ерозия се проявява върху изпъкнали и стръмни склонове, на припечни, бедни и сухи месторастения, под изредените и деградирани насаждения от широколистни видове, прокари и подложени на прекомерна паша площи покрай населените места, пътища и други.

Най-често наблюдаваните степени на ерозия са от I до III степен (слабо и средно ерозирана почва). Необходимо е да се отбележи, че поради намаляване на пашата, извършените залесявания и обезлюдяването, в последните години ерозионните процеси са силно ограничени.

Малко повече от половината от дървопроизводителната площ на стопанството е разположена в средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (600 – 1 800 м.н.в.) – 51.9%. Останалата част от дървопроизводителната площ на стопанството – 48.1% попада в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 600 м.н.в.). Средната надморска височина на стопанството е 665 м.н.в.

Общата площ на ТП „ДГС Габрово“ е 29757,4 ха, от която 28853,1 ха залесена площ, 65,4 ха незалесена дървопроизводителна площ и 838,9 ха недървопроизводителна площ. ТП „ДГС Габрово“ засяга всички сфери свързани с ловностопански, горкостопански и лесокултурни дейности, както и снабдяването на местното население с дърва за огрев.

За възпроизводство на горите на територията на ТП „ДГС Габрово“ се разчита основно на естествено възобновяване. Основна насока на залесяване ще бъде “възстановяване на гори”. При това ще се използват изцяло широколистни дървесни видове, с висока производителност и утвърдени в региона - зимен дъб, бук, благун и цер. По този начин ще се спомогне за повишаване продуктивността на гората, както и подобряване на другите полезни функции на горските екосистеми в района. При правилно, навременно и компетентно провеждане на лесовъдските мероприятия ще се осъществи по-пълно и рационално използване на съществуващите растежни условия за производство на дървесина. Ще се подобри значително състава на гората, биологичната устойчивост на насажденията, което ще спомогне за заздравяване и стабилизиране на екологичния климат в района.

При проектирането на всички видове мероприятия, залегнали в горкостопански план (сечи, залесявания, проект за паша и противопожарни мероприятия), са взети в предвид природните дадености на района и изпълнимостта им.

Стопанисването е насочено към подобряване и запазване на биологично устойчивите екосистеми, характерни за района. Целта е увеличаване и ефективно използване на защитните и рекреационни функции на гората, както и повишаване

продуктивността на насажденията в границите на ТП ДГС “Габрово”. В подходящия за месторастенията дървесен състав на територията на стопанството е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни и здравно-украшни функции.

2. Видове природни бедствия

За територията на ТП „ДГС Габрово“ съществуват рискове от възникване на следните природни бедствия, вкл. природни нарушения, които имат пряка връзка с и/или въздействие върху горските територии и горскостопанските дейности:

- а) наводнения и порои – рядко срещано явление;
- б) горски пожари – ежегодно се изготвя годишен план за защита на горските територии от пожари;
- в) природни нарушения от абиотични и биотични фактори.

3. Оценка на риска от възникване на природни бедствия и мерки за намаляване и/или смекчаване на очакваните негативни въздействия

3.1 Риск от наводнения и порои

Наводненията са естествени природни явления, които не могат да бъдат избегнати. За нашата страна те се определят като най-значимото природно бедствие, нанесло щети за стотици милиони левове само през последните няколко години. Наред с пораженията, които нанасят, наводненията като естествен природен феномен играят важна роля за поддържане на баланса в природата. Те са важен екологичен фактор за поддържане на водните екосистеми. За разлика от другите природни бедствия наводненията се поддават в значителна степен на прогнозиране както по отношение на възникването и разпространението им, така и по отношение на възможните последици. Независимо, че те са естествени явления, появата им в голяма степен се повлиява от човешката дейност и намесата на човека в природните процеси. Съгласно класификациите те биват: наводнения от речни и морски разливи; поройни наводнения; наводнения от авария и неправилно управление на хидротехнически съоръжения и наводнения причинени от преднамерени действия.

Хидроложката мрежа в района на стопанството е част от водосбора на р. Янтра. Източници на почвена влага за насажденията от територията на стопанството са падналите валежи. Неравномерното им разпределение през годината се отразява на дебитите на водните течения, който силно се колебае през различните сезони.

Изворите на река Янтра се намират под връх Атово падало. Тя започва като пълноводен дол и приема множество също пълноводни долове и малки реки: Бяла река, Потока, Еловица, Стражка река, Маторски дол, Жълтешка река и други. При гр. Габрово в нея се влива най-големият и приток в района на стопанството – река Паничарка, която извира под връх Мечкова чука и събира водите на доловете и реките в югозападната част на стопанството – Левичарка, Топлешка, Зеленишка и Козя. На река Паничарка е изграден язовир „Христо Смирненски”, в който се прехвърлят водите на по-големите реки от югоизточната част на стопанството. Северно от град Габрово река Янтра приема няколко по-малки долове и с дълбока клисура пресича северната част на стопанството.

При продължителни засушавания дебитът на р. Янтра силно намалява. Най-голямо е пълноводието и през зимата и пролетта, а най-малко през месеците август и септември.

В планинската част от територията на стопанството има повече и с по-постоянен дебит извори. В хълмистата част те са с непостоянен дебит и голяма част от тях пресъхват през лятото.

Подпочвените води са малко и се срещат само в крайречните тераси.

Както всяка една дейност, така и горскостопанските дейности могат да окажат негативно въздействие върху честотата, разпространението и степента на въздействие на наводненията и пороите. Такива дейности могат да бъдат:

- Извеждане на сечи с висока интензивност във водосбора на реките и пороите, които биха довели до намаляване на склопеността и пълнотата на насажденията;
- Намаляване на лесистостта на територията;
- Попадане на остатъци от сечта и други отпадъци при горскостопанските дейности във водните течения;
- Неадекватни мерки за опазване на водите;
- Нарушаване целостта на защитните съоръжения (диги) при горскостопанските дейности
- Други.

В „План за управление на риска от наводнения в Дунавския район за басейново управление 2016 – 2021 г.“ по отношение на горите е посочен като фактор и чувствителен елемент за увеличаване риска от наводнения „потенциалната загуба на гори, тъй като тяхното регулиращо въздействие върху оттока е осезателно“, но в района на „ДГС Габрово“ не се наблюдава намаляване на залесените територии, както и намаляване способността на горите изпълняват своите водорегулиращи и водозащитни функции и за да се гарантира за в бъдеще това, както и за запазване на водните обекти и крайречни зони, в „Държавно горско стопанство Габрово“ са въведени следните **мерки при управление на горите, които да доведат до намаляване на риска от и/или за смекчаване на негативните въздействия от наводнения и порои, както върху горската инфраструктура и съоръжения, така и върху населените места и инфраструктурни обекти:**

- Пресичането на водни течения се свежда до възможния минимум;
- Пресичането на водни течения се планира преди започване на дейностите и се указва на съответните карти;
- Когато се налага пресичане на водни течения се изграждат защитни съоръжения (напр. мостове, дървени скари, каменна облицовка на дъното и др.) или се поставят тръби;
- Пресичането на водни течения е перпендикулярно на течението;
- Нови пътища не се строят в речните корита. Съществуващите пътища в речните корита се затварят и не се използват;
- Горските и извозните пътища в ниските части на долините са възможно най-отдалечени от водните течения;
- Водостоците се проектират по начин, който не пречи на миграцията на рибата, не формират бързи течения или речни легла, неподходящи за рибата;

- Дренажните канали не се заустват в естествени водни течения. Когато това е неизбежно, се инсталират шахти за улавяне на почвените частици, които редовно се почистват.
- Машините за дърводобив и транспорт на дървесина не трябва да навлизат във водните течения, освен на определените и проектирани за целта места за пресичане;
- Не се извършва извоз на дървесина и преминаване на транспортни средства по протежение на водни течения или речни корита. В случаите, когато няма друга технологична възможност, това се позволява след одобрение на директора на ДГС „Габрово“, като в края на извозния път във водното течение се изгражда шахта за улавяне на почвените частици, която се почиства периодично;
- Остатъци от сечта (клони, връшки и др.) не се складираат в и в непосредствена близост до постоянни и непостоянни водни течения и водни тела. Остатъци от сечта, попаднали във водното течение или речното легло, се отстраняват своевременно;
- Не се създават бариери на водни течения, потоци и рибни проходи;
- Временни складове за дървесина не се изграждат в/върху постоянни водни течения.
  - ❖ За опазване на водните ресурси и крайречните зони, по протежение на всички постоянни водни течения и водни тела се формират буферни зони с ширина не по-малко от 15 м. (не се отнася за горските плантации), където:
    - Не се извършва дърводобив или той е с интензивност до 5% от запаса на дървостоя в буферната зона;
    - Дърводобивните дейности в буферната зона не трябва да създават отворени пространства с диаметър по-голям от 10 м;
    - Мъртвите и умиращи дървета в буферната зона се отстраняват само при опасност за живота и здравето на хората или създават предпоставки за намаляване на проводимостта на водното течение;
    - Да се подпомага създаването и поддържането на смесени насаждения с неравномерна пространствена структура;
    - Да се използват лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии с гора;
    - Да се осигури наличие на най-малко 20 м³ мъртва дървесина, която е и важен фактор при регулиране на водния оток и възобновяването на високопланинските насаждения;
    - Пълнотата на насажденията във водосбора да не намалява под 0.5, но и да не е по-висока от 0.8, тъй като се увеличава процента на евапотранспирация;
    - Забрана за използване на голи сечи;
    - Зоните в непосредствена близост до водоизточниците изискват повече внимание, минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина, дърводобив с много ниска интензивност или липса на такъв.
    - Използват се технологични схеми и техника, осигуряващи минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина;
    - След прекратяване на стопанските дейности се извършва рехабилитация на нарушените терени (напр. извозни горски пътища).

Направена е консултация с Басейнова дирекция „Дунавски район”, гр. Плевен, като заинтересована страна по отношение на управлението на горите на територията на ТП „ДГС Габрово” и с писмо с изх. № ПУ-01-264-(1) от 01.06.2020 година са дадени препоръчителни мерки за опазване на водите и намаляване на риска от наводнение, които трябва да се спазват при провеждане на горскостопански мероприятия на територията на ТП „ДГС Габрово”, заложи в План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район 2016 – 2021 г., а именно:

- Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове;
- Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност;
- Разрешаване извършването на санитарна сеч само след представяне на документ от Лесозащитна станция за причината и параметрите на санитарната сеч;
- Забрана за извеждане на голи сечи в райони отстоящи на по-малко от 500 м от водни обекти;
- Забрана за извеждането на голи сечи, независимо от целта им, които обезлесяват повече от 3 декара и се намират на по-малко от 500 метра от водни обекти;
- Изпълнение на проекти свързани с увеличаване лесистостта и възстановяване на горския потенциал; увеличаване на горските територии; възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство;
- Съобразяване с режими, препоръки и мерки имащи отношение към води, въведени с утвърден план за управление на ЗЗ/ЗТ.

При реализация на горскостопанските дейности да се вземат предвид и приложимите мерки съгласно Становище по екологична оценка № 7-3/2016 г. към ПУРБ 2016 – 2021 г. Дунавски район (Приложение 7.2.10 и Приложение 7.2.11).

На ниво Дунавски район за басейново управление в План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2016-2021 година за намаляване на риска от наводнения е планирана следната мярка относима към планиране на горскостопански дейности:

- Мероприятия за увеличаване на грапавината чрез залесяване, изграждане на тераси и заграждения от биологичен и изкуствен материал.

Съгласно становище по Екологична оценка №1-1/2016 г. към ПУРН 2016-2021 година при прилагане на мярката е необходимо да се предвиждат залесителните дейности само с местни видове, включително такива, формиращи крайречни местообитания. Становище №1-1/2016 г. е публикувано на адрес: www.bd-dunav.org, раздел „Управление на водите”, секция „ План за управление на риска от наводнения 2016-2021 г.”/”Екологична оценка на ПУРН”.

3.2 Риск от пожари

Ежегодно, преди определяне на пожароопасния сезон за съответната година, се разработва годишен план за защита на горските територии от пожари и план за действие при гасене на пожари в горски територии в съответствие с изискванията на НАРЕДБА № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Специфичните мерки и мероприятия, заложи в годишния план за защита на горските територии от пожари, са следните:

1. Да не се разрешава изгарянето на растителните остатъци без съгласуване с РС „ПБЗН” и изготвена писмена заповед на директора на ТП „ДГС Габрово” съгласно Наредба № 8/11.05.2012 г.;

2. Да се изпълняват предвидените мероприятия по противопожарното устройство на горите съгласно лесоустройствения проект;
3. Да се определят пожароопасните райони в горските територии на ТП ДГС и да се набележат необходимите мероприятия за тяхното пожарообезопасяване. За изпълнението на същите се определят отговорници със заповед.
4. В пожароопасните горски площи да се осигури направата на необходимите противопожарни мероприятия предвидени по ГСП – поддръжка на стари минерализовани ивици.
5. Да се поддържат в изправност старите и поставят при необходимост нови противопожарни табла като същите се дооборудват с инвентар за гасене.
6. Да се обозначат и почистят от суха тревна растителност местата в ТП ДГС интензивно посещавани от туристи и излетници. В районите определени със заповед от кметовете на общините допълнително да бъдат поставени предупредителни табели.
7. Да се осигури постоянно дежурство в работните и почивните дни на служителите от ТП ДГС „Габрово“. Автомобилите да бъдат снабдени с необходимите средства за гасене – лопати, тупалки, брадви, гръбни пръскачки и други. За целта да се изготвят месечни графици.
8. Да бъдат сключени договори с кмета на община Габрово за ползване на допълнителна техника при гасенето на сложни и масирани пожари.

3.3 Риск от природни нарушения от абиотични и биотични фактори (напр. засушаване, силни ветрове, снеговалежи, залеждания и каламитети).

Санитарното състояние на горите на територията на ТП „ДГС Габрово“ е сравнително добро. Масови нападения от болести и вредители не са установени, както и повреди от дивеч.

Всяка година се извършват по два пъти лесопатологични обследвания, като своевременно се сигнализира за появата на гъбни и насекомни вредители в Лесозащитната станция - град София. При извеждане на възобновителните, отгледните и санитарните сечи са изваждани предимно повредените, загнилите, сухи дървета и такива, които са били под основния склоп на гората, с което е ограничено масовото появяване и разпространение на гъбни и насекомни вредители и е подобро санитарното състояние на гората. Принос за това имат и своевременното почистване на сечищата.

През последните години (2017 – 2023г.) са наблюдавани повреди от насекомни вредители и болести по иглолистните видове (корояди, съхнене, коренова гъба, некрози, рак по иглолистните), както и повреди от абиотични фактори (снеголом, снеговал, ветролом, ветровал). При всяка установена повреда служители от стопанството своевременно подават сигнални листи в интернет информационната система – system.iag.bg. Изготвени са план-извлечения за провеждане на санитарни или принудителни сечи, с цел предотвратяване последващо разпространение на болестите и вредителите и възможно най-малко похабяване на повредената дървесина.

В следствие на засилените процеси на съхнене на иглолистните култури в България, ЛЗС София е разработила мониторинг на короядите в горските територии, като на територията на ТП „ДГС „Габрово“ се поставят стационарни обекти за наблюдение с цел контрол на процесите и негативните последствия в горските екосистеми и прилагане на интегрирани методи за превенция.

За да се смекчи въздействието на природните нарушения върху горите са дефинирани следните мерки:

- Прилагане на отгледни сечи с интензивност, гарантираща оптимална склопеност, по-добра устойчивост и по-висока продуктивност;
- Запазване и разширяване на смесения характер и разновъзрастна структура на горите за подобряване на устойчивостта им;
- Избор на по-подходящи и по-адаптирани дървесни видове при залесяване с оглед на настъпващите климатични промени;
- Своевременно превръщане на издънковите гори в семенни с цел повишаване на тяхната устойчивост и подобрене на хидрологичната им ефективност;
- Запазване и опазване на редките, единично срещащи се и горскоплодните дървета;
- Навремено отстраняване на загиващата дървесина с цел избягване на вторични каламитети, като се оставя необходимият екологичен минимум на биотопна дървесина в насажденията;
- Извършване на постоянни фитосанитарни обследвания.

05.03.2024 г.
гр. Габрово

Изготвил: */n/
Ралица Петкова
Лесничей при ТП „ДГС Габрово“

* Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679